

CABARAN BELAJAR SUBJEK BAHASA MELAYU DALAM KALANGAN PELAJAR BUKAN BUMIPUTERA DI SARAWAK

Learning Challenges in Malay Subject Among Non- Bumiputera at Sarawak

*Faizah Abdul Rashid

SMK Tanjong Lumpur, Kempadang, 25150 Kuantan, Pahang, MALAYSIA

*Correspondence email: faizahabdrashid@yahoo.com

Published: 25 December 2022

To cite this article (APA): Abdul Rashid, F. (2022). Learning Challenges in Malay Subject Among Non-Bumiputera at Sarawak: Cabaran Belajar Subjek Bahasa Melayu dalam Kalangan Pelajar Bukan Bumiputera di Sarawak. *Jurnal Pendidikan Bitara UPSI*, 15(2), 13–22. <https://doi.org/10.37134/bitara.vol15.2.2.2022>

To link to this article: <https://doi.org/10.37134/bitara.vol15.2.2.2022>

Abstrak

Tujuan kajian ini adalah untuk mengenal pasti kekangan dalam mempelajari subjek Bahasa Melayu dalam kalangan pelajar bukan bumiputera di Sarikei, Sarawak. Masyarakat bukan bumiputera merupakan kaum majoriti di daerah Sarikei, Sarawak. Masyarakat bukan bumiputera tersebut berfokus kepada masyarakat berbangsa Cina dari keturunan etnik Foochow, Kantonis dan Hokkien. Oleh sebab itu, majoriti pelajar di sekolah ini adalah merupakan pelajar berbangsa Cina dan minoritinya adalah kaum bumiputera. Setiap pelajar yang mendapat pendidikan formal di sekolah kerajaan harus mempelajari dan menguasai serta sekurang-kurangnya lulus mata pelajaran bahasa Melayu di peringkat Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) bagi membolehkan mereka mendapat sijil penuh. Keputusan ujian dan peperiksaan SPM mendapati bahawa pelajar bukan bumiputera ini dapat dibahagikan kepada dua iaitu pelajar yang cemerlang dalam mata pelajaran bahasa Melayu dan pelajar yang lemah dalam mata pelajaran bahasa Melayu. Pencapaian pelajar yang lemah dalam mata pelajaran bahasa Melayu mendorong kajian ini dijalankan. Data daripada kajian ini dikutip melalui temu bual, pemerhatian dan ujian yang dijalankan ke atas 127 orang murid bukan bumiputera sebagai sampel. Temu bual juga melibatkan beberapa pihak lain seperti guru mata pelajaran, guru kelas, ibu bapa dan kapitan tempatan. Dapatan kajian menunjukkan bahawa tahap penguasaan pelajar bukan bumiputera yang lemah ini sangat kritikal kerana terdapat sesetengah daripada mereka sukar untuk memahami kosa kata malah terdapat juga dalam kalangan pelajar ini yang masih tidak mengenal huruf. Antara faktor yang dikenal pasti mempengaruhi pencapaian mereka adalah pengaruh bahasa ibunda, perbezaan budaya, asas pendidikan di sekolah rendah, sikap murid dan ibu bapa, latar belakang ekonomi, persekitaran, gaya pengajaran dan pembelajaran serta hubungan antara murid dengan guru. Kajian ini memberi sumbangan kepada para guru dan pentadbir sekolah untuk meningkatkan prestasi pembelajaran dan pengajaran bahasa Melayu dalam kalangan pelajar bukan bumiputera.

Kata kunci: Pendidikan formal, subjek Bahasa Melayu, Murid bukan bumiputera, Pengaruh bahasa ibunda

Abstract

The purpose of this study was to identify the learning problem that rose for Bahasa Melayu subject among non-native students in Sarikei, Sarawak. The non-native community is the majority races in Sarikei, Sarawak district. The non-native community is now and then focusing on the Chinese community from Foochow, Cantonese, and also Hokkien ethnic. Thus, the majority of student in this school are Chinese and the rest are native student. Every student that gets formal education from the government school are required to learn and master or at least pass the Bahasa Melayu subject in Malaysian Certificate of Education (SPM) level for them to get full certificate. The results from SPM examination found that these non-native students can be divided into two, namely students who are excel or weak in Bahasa Melayu subject respectively. Poor student achievement in this subject prompted this study to be carried out. The data from this study were collected using few different methods which include from the interview itself, direct observation and running some test to 127 non-native students. The interview was carried out by interviewing Bahasa Melayu subject teachers, classroom teacher, parents and locals. The findings from

this study shows that the mastery level for non-native students in this school is very critical because some of them still have difficulty in understanding vocabulary and some of them still does not know the alphabet. The factors that were identified were the influence of their mother tongue, cultural differences, the basis of education in primary school, the attitudes of students and parents, economic background, environment, teaching and learning styles and the relationship between students and teachers. This study contributes to teachers and school administrators to improve their learning and teaching performance of the Bahasa Melayu subject among non-native students.

Keywords: *Formal Education, Malay Subject, Non-bumiputera Students, Mother tongue influence*

PENGENALAN

Bahasa Melayu menjadi nyawa dan nadi bagi setiap individu berbangsa Melayu. Dalam Perlembagaan Malaysia iaitu Perkara 152 telah menetapkan bahawa Bahasa Melayu merupakan bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi bagi negara Malaysia. Tokoh Bahasa Melayu iaitu Awang Sariyan (2006) menyatakan bahawa Bahasa Melayu telah menjadi bahasa rasmi, bahasa perdagangan pada masa lampau, bahasa pengajian agama dan lingua franca pada zaman Kesultanan Melayu Melaka sekali gus membuktikan bahawa bahasa Melayu mencapai zaman kegemilangan sebagai bahasa teragung bagi tamadun bangsa Melayu pada suatu ketika dahulu. Bahasa Melayu memainkan peranan penting dan tersebar ke seluruh pelosok dunia.

Tema untuk penulisan karangan sudah ditentukan melalui buku teks yang dibekalkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia. Manakala tajuk untuk KOMSAS juga adalah berdasarkan buku teks. Namun begitu untuk kupasan dan analisis novel, setiap zon yang terdapat di Malaysia akan mempelajari tajuk yang berbeza. Pelajar tingkatan 4 dan 5 wajib mempelajari mata pelajaran bahasa Melayu. Mata pelajaran Bahasa Melayu di peringkat SPM terbahagi kepada dua kertas iaitu Kertas 1 (1103/1) dan Kertas 2 (1103/2). Contohnya semasa di tingkatan 4, pelajar akan mempelajari teks antologi yang sama iaitu Jaket Kulit Kijang dari Istanbul tetapi novel yang berbeza. Bagi Zon 1 iaitu Perlis, Kedah, Pulau Pinang dan Perak, pelajar akan mempelajari novel Jendela Menghadap Jalan karya Ruhaini Mardarin. Bagi zon 2 pula iaitu Selangor, Negeri Sembilan, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Putrajaya, pelajar akan mempelajari novel Leftenan Adnan karya latif Talib. Bagi zon 3 iaitu Melaka, Pahang, Terengganu dan Kelantan, pelajar akan mempelajari novel Pantai Kasih oleh Azmah Nordin. Bagi zon 4 iaitu Johor, Sabah, Sarawak dan Wliayah Persekutuan Labuan, pelajar akan mempelajari novel Di Sebalik Dinara karya Dayang Noor. Apabila pelajar belajar di tingkatan 5 pula, karya dalam KOMSAS juga berubah. Bagi setiap negeri di Malaysia, pelajar akan mempelajari antologi yang sama iaitu Di Sebalik Rindu tetapi novel yang berbeza mengikut zon. Bagi Zon 1, pelajar akan mempelajari novel Songket Berbenang Emas, zon 2 novel Tirani, zon 3 novel Bimasakti Menari dan zon 4 novel Silir Daksina. Dalam setiap antologi tingkatan 4 dan 5, pelajar akan mempelajari puisi tradisional, puisi moden, prosa klasik, cerpen dan novel. Namun begitu, murid-murid menghadapi masalah untuk mempelajari KOMSAS yang menjadi salah satu komponen utama dalam Kertas 2.

METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini dilaksanakan untuk mengkaji masalah yang dihadapi oleh pelajar bukan bumiputera semasa mempelajari mata pelajaran bahasa Melayu di sekolah menengah di daerah Sarikei, Sarawak. Kajian ini berbentuk kuantitatif dan merupakan kaedah kajian deskriptif tinjauan bertujuan untuk mengenal pasti masalah dan kekangan yang dihadapi oleh pelajar bukan bumiputera dalam pembelajaran bahasa Melayu

Masalah dikaji dalam lima elemen iaitu Penulisan karangan; Rumusan; Komsas dan Tatabahasa. Menurut Sidek Mohd Noah (2002), kajian deskriptif mampu menyalurkan penerangan sistematik mengenai maklumat dan ciri-ciri sesuatu populasi atau bidang yang diminati secara fakta dan tepat. Borang soal selidik yang dikemukakan adalah soalan bersama responden dan berdasarkan skala Likert yang mengandungi kenyataan seperti sangat setuju, setuju, tidak setuju dan sangat tidak setuju.

Kajian ini menggunakan persampelan daripada Sekolah Menengah Kebangsaan St Anthony, Sarikei dan Sekolah Menengah Kebangsaan Sarikei Baru, Sarikei. Seramai 200 orang digunakan sebagai populasi dan 127 dipilih secara rawak untuk dijadikan sampel kajian sebagai sampel daripada tingkatan 5. Pemilihan sampel adalah secara rawak berstrata mengikut kadar iaitu populasi seramai 200 orang manakala sampel adalah seramai 127 orang. Murid akan diberi masa selama 30 minit untuk menjawab borang soal selidik tersebut. Ini adalah kerana sebahagian daripada populasi tanpa mengambil kira sama ada ia dapat menjadi wakil populasi ataupun sebaliknya (Azizi Yahya et. al.2007) Pemilihan murid tingkatan 5 dilakukan secara persampelan rawak berstrata.

Berdasarkan kajian ini, borang soal selidik mengandungi pelbagai soalan yang akan menunjukkan persoalan mengenai masalah yang dihadapi oleh pelajar bukan bumiputera dalam pembelajaran bahasa Melayu. Selain itu, pengkaji menggunakan instrument kajian yang berbentuk soal selidik dan perkara utama soalan berdasarkan elemen dalam sukatan pelajaran sebagai menyokong dapatan kajian.

Borang soal selidik yang disediakan untuk sampel murid mengandungi 38 soalan. Pengkaji mengasingkan borang soal selidik tersebut kepada 4 bahagian. Penjelasan setiap bahagian dalam borang soal selidik tersebut adalah seperti huraian berikut (Jadual 1)

Jadual 1. Penjelasan bahagian broang soal selidik

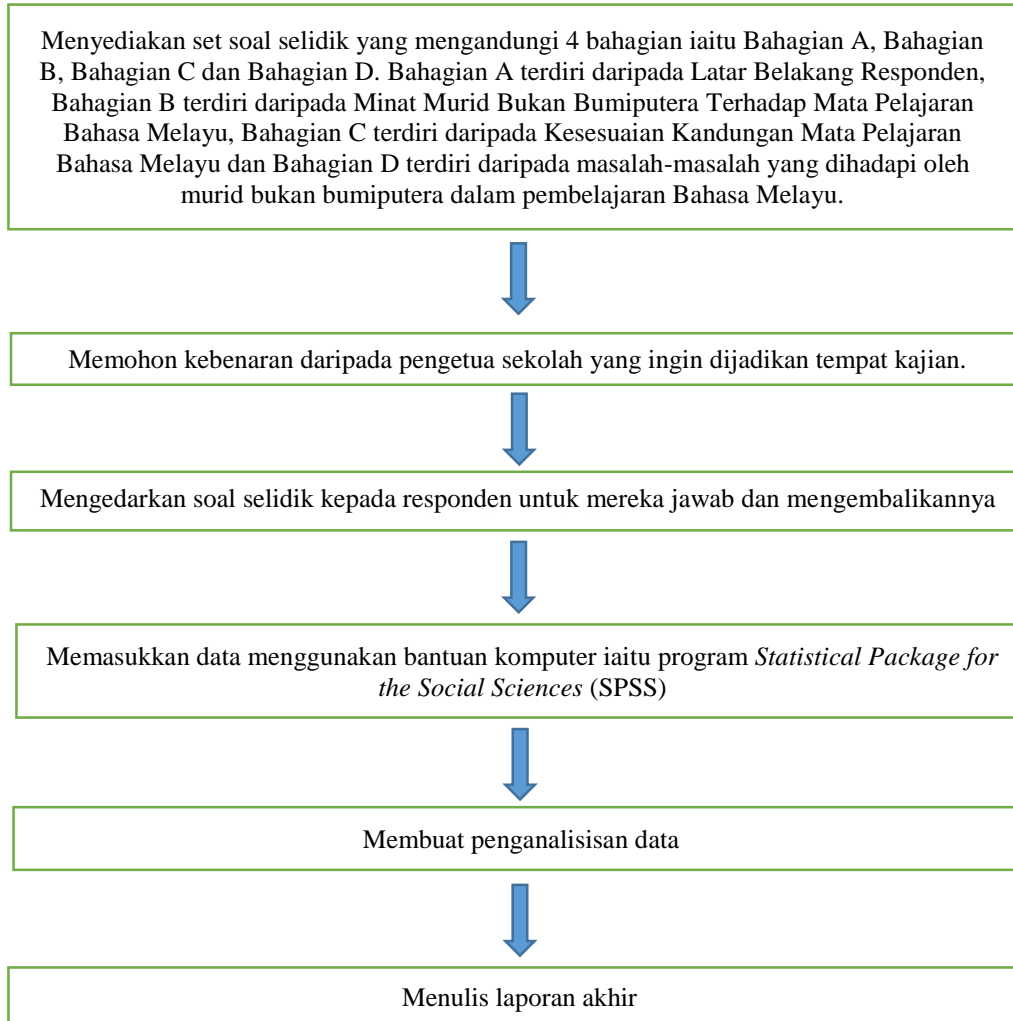
BAHAGIAN	DIMENSI	ITEM
Bahagian A	Latar Belakang Responden	A1, A2, A3, A4
Bahagian B	Minat Murid bukan bumiputera Terhadap Mata Pelajaran Bahasa Melayu	B1, B2,B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9, B10, B11, B12, B13, B14
Bahagian C	Kesesuaian Kandungan Mata Pelajaran Bahasa Melayu	C15, C16, C17, C18, C19, C20, C21, C22, C23, C24, C25, C26
Bahagian D	Masalah-masalah Dalam Pembelajaran Bahasa Melayu	D30, D31, D32, D33, D34, D35, D36, D37, D38

Bahagian A sampel dikendaki menandakan etnik dan jantina. Maklumat tentang latar belakang sampel ini akan memudahkan pengkaji mendapatkan gambaran awal diri murid. Bahagian B menekankan minat murid bukan bumiputera terhadap mata pelajaran bahasa Melayu. Bahagian C mengenai persepsi murid bukan bumiputera terhadap kesesuaian kandungan mata pelajaran Bahasa Melayu. Item-item yang terkandung dalam bahagian ini lebih kepada penelitian terhadap kesesuaian topic di dalam buku teks. Bahagian C ini mempunyai 15 item soalan setiap satunya. Bahagian D pula mengenai masalah yang dihadapi oleh murid bukan bumiputera dalam pembelajaran Bahasa Melayu. Bahagian D ini mempunyai 9 item soalan setiap satunya.

Dalam borang soal selidik yang disediakan, bahagian A dan B, pengkaji menggunakan kaedah penandaan bagi setiap jawapan yang perlu dipilih oleh murid bukan bumiputera manakala bahagian C dan D, pengkaji menggunakan bentuk skala likert. Setiap soalan yang dikemukakan mempunyai empat pilihan, iaitu sampel perlu memilih jawapan berdasarkan kecenderungan mereka terhadap soalan-soalan tersebut seperti Sangat Tidak Setuju, Tidak Setuju, Setuju dan Sangat Setuju.

Mohd Majid Konting (2000) menjelaskan bahawa kesahan sesuatu alat pengukuran merujuk kepada sejauh mana alat itu mengukur data yang sepatutnya ia dikehendaki untuk mengukur. Menurut Noraini Idris (2010), sekiranya keputusan yang sama sentiasa diperolehi dengan menggunakan kaedah atau metodologi yang sama, maka instrumen penyelidikan dikatakan boleh dipercayai iaitu dalam erti kata lain, jika seseorang individu yang sama diukur dalam keadaan yang sama berulang-ulang kali, maka suatu pengukuran yang mempunyai kebolehpercayaan akan memberi ukuran yang sama atau hamper sama pada setiap kali pengukuran dibuat. Oleh sebab itu, kebolehpercayaan prosedur ukuran boleh didefinisikan sebagai kestabilan atau ketekalan sesuatu ukuran. Kebolehpercayaan instrumen berpandukan nilai pekali 'Alpha Cronbach' yang diproses menggunakan perisian SPSS versi 20.

Rajah 1. Langkah pengumpulan data kajian

ANALISIS DATA

Bagi tujuan menganalisis data, pengkaji menggunakan analisis data berkomputer. Program yang digunakan ialah *Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)*. Kajian akan dianalisa dalam bentuk min, peratusan dan sisihan piawai bagi menghurai masalah murid bukan bumiputera dalam pembelajaran Bahasa Melayu.

Jadual 2. Julat skor min

JULAT SKOR MIN	TAHAP
1.00 – 2.00	Rendah
2.01 – 3.00	Sederhana
3.01 – 4.00	Tinggi

DAPATAN KAJIAN

Latar Belakang Responden

Sejumlah 127 orang murid bukan bumiputera telah memberikan respons dalam kajian ini. Kajian ini melibatkan enam buah kelas aliran sastera dan sains yang memiliki latar belakang yang berbeza-beza. Maklumat demografi responden di kenal pasti mengikut etnik dan jantina. Seramai 127 orang murid bukan bumiputera di Sekolah Menengah Kebangsaan St Anthony dan Sekolah Menengah Kai Chung telah memberi respon dalam kajian ini.

Jadual 3. Taburan Responden Mengikut Jantina

Jantina	Kekerapan (F)	Peratus (%)
Lelaki	48	37.8
Perempuan	79	62.2
Jumlah	127	100

Jadual 3 adalah jadual taburan sampel kajian berdasarkan etnik. Dari segi taburan jantina, jumlah responden pelajar lelaki terdiri daripada 48 orang (37.8%) dan 79 orang (62.2%) terdiri daripada responden pelajar perempuan. Majoriti responden adalah pelajar perempuan berbanding pelajar lelaki

Jadual 4. Taburan Responden Mengikut Etnik

Item	Kekerapan (F)	Peratus (%)
Kantonis	32	25.2
Foochow	62	48.8
Hokkien	20	15.7
Lain-lain	13	10.3
Jumlah	127	100

Jadual 4 adalah jadual taburan sampel kajian berdasarkan etnik sampel kajian. Terdapat empat etnik responden yang dijadikan sampel kajian iaitu etnik Foochow, kantonik, Hokkien dan lain-lain. majoriti adalah dari etnik Foochow seramai 62 orang dengan peratus 48.8%, Kantonis 32 orang dengan peratusan 25.2%, Hokkien seramai 20 orang dengan peratusan 15.7% dan selebihnya adalah lain-lain etnik seramai 13 orang dengan peratusan sebanyak 10.3%.

Kekangan Apabila Belajar Bahasa Melayu Menggunakan Buku Teks

Jadual 5 memaparkan kekangan yang dihadapi dalam pembelajaran Bahasa Melayu bagi murid bukan bumiputera. Terdapat satu item berada pada tahap tinggi iaitu item terlalu banyak topik yang mesti dibaca untuk peperiksaan (min= 3.09, sisihan piawai = .864). maksudnya murid-murid bukan bumiputera berpendapat bahawa terlalu banyak karya yang dimuatkan dalam antologi dan hal ini menyusahkan murid-murid bukan bumiputera yang terpaksa mengkaji banyak karya sengan hanya beberapa soalan yang berkaitan dengan topik yang dipersoalkan dalam peperiksaan awam. Kesimpulannya, kekangan murid adalah bilangan topik yang banyak dan wajib dikaji serta dipelajari.

Manakala sebanyak tujuh item yang berada pada tahap sederhana. Ia meliputi item kedua iaitu item saya tidak faham penggunaan istilah-istilah kesusasteraan dalam buku teks (min = 2.69, sisihan piawai = .850), item ketiga iaitu saya tidak ada membaca bahan bacaan lain selain buku teks di sekolah (min 2.65, sisihan piawai = 1.094), item keempat iaitu bahasa dalam buku teks sukar difahami (min = 2.58, sisihan piawai = .955), item kelima iaitu isi kandungan membosankan (min = 2.45, sisihan piawai = .879), item keenam iaitu saya menghadapi masalah dalam memahami isi kandungan (min = 2.37, sisihan piawai = .933), item ketujuh iaitu tidak berminat dengan isi kandungan alam buku teks (min = 2.29, sisihan piawai .901) dan item kelapan iaitu saya tidak cenderung membaca buku teks (min = 2.23, sisihan piawai = .953). Seterusnya hanya terdapat satu item di tahap rendah iaitu item kesembilan iaitu saya merasa pengajaran guru membosankan (min = 1.94, sisihan piawai = .898).

Jadual 5. Kekangan Murid Apabila Belajar Bahasa Melayu Menggunakan Buku Teks

No. Item	Item	Bil. Responden	Min	Sisihan Piawai	Tahap	Kedudukan
35.	Terlalu banyak topik yang mesti dibaca untuk peperiksaan.	127	3.09	.864	Tinggi	1
37.	Saya tidak faham penggunaan istilah-istilah kesusasteraan dan Bahasa Melayu dalam teks	127	2.69	.850	Sederhana	2
36.	Saya tidak ada membaca bahan bacaan bahasa Mellayu lain selain teks di sekolah.	127	2.65	1.094	Sederhana	3
32.	Isi kandungan dalam buku teks sukar difahami.	127	2.58	.955	Sederhana	4
38.	Isi kandungan membosankan.	127	2.45	.879	Sederhana	5
34.	Saya menghadapi masalah dalam memahami isi kandungan.	127	2.37	.933	Sederhana	6
33.	Tidak berminat dengan isi kandungan dalam buku teks.	127	2.29	.901	Sederhana	7
30.	Saya kurang berminat membaca buku teks	127	2.23	.953	Sederhana	8
31.	Saya merasa pengajaran guru tidak menarik.	127	1.94	.898	Rendah	9
Keseluruhan		127	2.39	.607	Sederhana	

Generalisasinya kekangan utama murid bukan bumiputera dalah dari segi bilangan topik yang banyak dan terpaksa dibaca. Masalah ini sangat menyusahkan murid-murid bukan bumiputera. Nilai min secara keseluruhannya adalah sebanyak 2.39. Dapatan kajian yang sederhana menunjukkan bahawa bilangan topik yang dimuatkan dalam buku teks perpuluh dititikberatkan agar murid tidak berasa terbeban apabila membacanya. Ternyata, kajian ini telah menjawab objektif dan persoalan kajian yang dikemukakan iaitu untuk mengenal pasti malah yang wujud bagi pelajar bukan bumiputera dalam mempelajari Bahasa Melayu.

RUMUSAN

Berdasarkan kajian ini didapati bahawa murid lebih cenderung mempelajari karangan. Setelah dikaji dari aspek kesesuaian, hanya pada tahap sederhana sahaja murid bukan bumiputera yang berpendapat bahawa Bahasa Melayu memberi pengajaran dalam kehidupan mereka. Apabila diteliti dari segi kekangan pula didapati bahawa murid-murid bukan bumiputera berpendapat bahawa bilangan topik yang perlu dikaji dan dipelajari adalah banyak.

PERBINCANGAN KAJIAN

Perbincangan kajian ini adalah mengambil kira dapatan yang telah dilakukan oleh pengkaji terdahulu yang digunakan untuk membandingkan kajian ini. Untuk kajian ini, bahagian kekangan yang dialami dalam mempelajari subjek bahasa melayu oleh pelajar bukan bumiputera dibincangkan.

Kekangan Murid

Majoriti murid-murid bukan bumiputera menjelaskan bahawa bilangan isi kandungan yang harus dipelajari sangat banyak. Masalah ini dianggap membebankan murid-murid bukan bumiputera kerana mereka juga diwajibkan mengkaji KOMSAS iaitu dua buah buku antologi yang merangkumi puisi moden, puisi tradisional, prosa klasik dan drama. Gaya bahasa penulisan yang dinukilkan oleh pengarang juga sukar difahami disebabkan pemilihan diksinya terlalu asing bagi murid-murid apatah lagi tidak pernah digunakan oleh murid-murid bukan bumiputera. Zaini binti Salleh (2002) juga bersetuju dengan dapatan ini. Beliau membuktikan bahawa murid-murid akan terbeban dengan penerapan KOMSAS dalam sukatan pelajaran sedangkan sebelum ini tiada penerapan KOMSAS dalam SPM. Tambahan pula, teks yang digunakan terlalu asing bagi murid-murid bukan bumiputera dan aras prosa klasik sangat tinggi serta tidak sesuai dengan murid-murid bukan bumiputera pada masa kini.

Isnariah Idris (2003) dalam kajiannya, "Sikap dan Minat Murid Tingkatan Satu Terhadap Pembelajaran Komponen Sastera dalam Bahasa Melayu" mempamerkan hasil dapatan yang selari dengan pengkaji. Kajian beliau berpendapat bahawa bukan majoriti murid-murid bukan bumiputera cenderung mempelajari KOMSAS yang terdapat dalam sukatan pelajaran. Kecenderungan yang kurang dalam kalangan murid-murid bukan bumiputera menyebabkan murid-murid bukan bumiputera mengalami kesukaran untuk mentafsir isi kandungan karya tersebut. Kesukaran ini menyebabkan minat dan kecenderungan itu akan hilang secara beransur-ansur. Murid-murid bukan bumiputera berpendapat bahawa adalah menjadi sia-sia sekiranya mereka cuba menanam minat itu sedangkan maksudnya langsung tidak difahami.

Murid-murid bukan bumiputera sudah terbiasa dengan bahasa ibunda mereka iaitu dialek Foochow, Kantonis dan sebagainya sehingga bagi sesetengah guru, mereka terpaksa mencari istilah lain sama ada dalam bahasa Inggeris atau bahasa ibunda murid tersebut. Kadang-kadang guru terpaksa meminta bantuan pelajar bukan bumiputera lain yang lebih menguasai Bahasa Melayu untuk membuat penerangan kepada murid-murid bukan bumiputera yang masih tidak menguasai sesuatu topik. Murid-murid bukan bumiputera di sekolah ini lebih dominan kepada Bahasa Inggeris kerana kebanyakan murid yang melanjutkan pelajaran ke peringkat menengah di sekolah ini adalah berasal dari sebuah sekolah mubaligh Kristian yang sangat menitikberatkan Bahasa Inggeris. Ada juga pelajar yang belajar di sekolah rendah jenis kebangsaan Cina. Oleh sebab itu, kebiasaan mereka menggunakan bahasa Inggeris dan bahasa ibunda menyebabkan mereka sukar bertutur dalam bahasa Melayu. Hal ini menyebabkan pelajar bukan bumiputera mendapat markah yang tidak cemerlang dalam Ujian Lisan Berasaskan Sekolah (ULBS) kerana pertuturan mereka mempunyai banyak kesalahan tatabahasa, sebutan, nahu dan sebagainya. Contohnya air disebut ayer, rakan disebut lakan, ijazah disebut ijajah dan sebagainya. Tugas guru untuk membantu murid menguasai sebutan mereka adalah sangat terhad kerana pada masa yang sama, guru perlu mengejar sukatan pelajaran yang

telah ditentukan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia. Guru terpaksa mengajar topik lain yang akan diuji dalam peperiksaan. Jadi, masa yang terhad untuk guru memperbaiki sebutan murid bukan bumiputera.

Selain itu, sikap ibu dan bapa juga menjadi masalah. Kebanyakan ibu bapa memandang enteng terhadap keupayaan Bahasa Melayu. Mereka lebih mementingkan Bahasa Inggeris walaupun bahasa Melayu merupakan mata pelajaran wajib lulus di peringkat SPM. Terdapat ibu bapa yang sanggup mengeluarkan anak-anak mereka yang sedang belajar di tingkatan 2 dan mendaftarkan anak mereka di sekolah swasta di luar negara seperti Singapura kerana beranggapan bahawa sistem pendidikan di negara republik itu lebih baik.

Pengajaran guru juga menjadi masalah kepada murid-murid bukan bumiputera. Pengajaran guru yang tidak kreatif, membosankan dan hambar menyebabkan murid-murid bukan bumiputera tidak berminat mempelajari Bahasa Melayu. Faktor murid-murid bukan bumiputera yang sukar menguasai Bahasa Melayu dan ditambah lagi dengan pengajaran guru yang tidak menarik dan membosankan menyebabkan tahap penguasaan murid-murid bukan bumiputera semakin kritikal. Terdapat juga kes dalam kelas yang berbeza, pelajar-pelajar bukan bumiputera ini diajar oleh seorang guru yang cemerlang dari segi teknik pengajaran ternyata mampu melonjakkan penguasaan mereka dalam Bahasa Melayu dan keputusan peperiksaan mereka juga memberangsangkan berbanding murid-murid bukan bumiputera yang diajar oleh guru yang tidak kreatif dalam pengajaran. Oleh sebab itu, murid-murid ini sering tertidur di dalam kelas, tidak menyiapkan tugas yang diberikan dan sebagainya. Malangnya kesalahan mereka ini tidak ditegur dengan tegas oleh guru-guru. Pengajaran guru di dalam kelas seolah-olah sekadar melepaskan batuk di tangga.

Umumnya ada guru yang menganggap tugas mengajarkan Bahasa Melayu itu mudah. Bahkan sikap pentadbir juga demikian, kerana sekiranya berlaku masalah kekurangan guru Bahasa Melayu, maka sesiapa sahaja dianggap boleh menjalankan tugas tersebut. Oleh sebab itu, terdapat kes pengajaran guru adalah songsang dan mencemarkan bahasa. Terdapat juga kes murid-murid bukan bumiputera ini telah menguasai penggunaan imbuhan dalam lingkungan sekolah rendah tetapi telah dikelirukan oleh guru yang tidak mahir apabila dia mula bersekolah. Fungsi guru yang sepatutnya memperkukuh penguasaan tatabahasa murid-murid tersebut tetapi telah bertukar menjadi pengganggu. Murid-murid bukan bumiputera yang tidak menuturkan Bahasa Melayu di rumah akan terus terpesong. Buktinya terdapat kes murid bukan bumiputera yang mempelajari tatabahasa di tingkatan 1 diajar bahawa terdapat 3 jenis kata ganti diri iaitu kata ganti diri pertama, kata ganti diri kedua, kata ganti diri ketiga dan setiap kategori tersebut mempunyai contoh tertentu untuk memudahkan pemahaman murid. Namun begitu apabila dia belajar di tingkatan 2, guru yang tidak mahir ini memberi contoh kata ganti diri yang salah. Begitu juga dengan kesilapan imbuhan yang diajarkan oleh guru yang bukan opsyen Bahasa Melayu lebih-lebih lagi dalam pemakaian –kan, me-, di-, ber, mem-, meng- dan sebagainya. Begitu juga dengan pengajaran kata majmuk, penggunaan tanda sempang dan sebagainya. Oleh sebab itu, murid-murid bukan bumiputera menjadi keliru dan tiada semangat untuk mempelajari Bahasa Melayu yang dianggapnya tidak konsisten. Pada hakikatnya guru tersebut mungkin tidak memahami dan mendalami fungsi tatabahasa.

CADANGAN

Data yang diperoleh mendapati bahawa murid-murid bukan bumiputera cenderung untuk belajar topik karangan. Data ini diharapkan dapat memberi panduan kepada guru supaya lebih kreatif semasa mengajar Bahasa Melayu. Penggunaan pelbagai teknik dan kaedah yang menarik mampu menggamit minat murid-murid bukan bumiputera ini. Pengajaran yang menggunakan teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) sangat digalakkan.

Pelaksanaan aktiviti menarik perlu dilakukan supaya murid-murid bukan bumiputera ini lebih berminat. Pengajaran berbentuk syarahan sangat membosankan murid-murid bukan bumiputera. Murid-murid bukan bumiputera boleh didedahkan dengan simulasi, nyanyian, aktiviti berkumpulan, teknik kerusi panas, lakonan, permainan ketika belajar. Guru hanya berperanan sebagai fasilitator sahaja dan dorongan kepada murid-murid bukan bumiputera harus dilakukan dengan lebih kerap. Guru juga harus merancang

setiap aktiviti yang hendak dilaksanakan di dalam kelas dengan teliti supaya murid-murid faham dan aktiviti yang dilakukan tidak menjadi sia-sia sahaja.

PENUTUP

Kajian ini mengkaji tentang masalah murid-murid bukan bumiputera dalam pembelajaran Bahasa Melayu. Harapan agar dapatan ini memberi gambaran yang lebih jelas mengenai masalah murid bukan bumiputera semasa mempelajari Bahasa Melayu. Pendekatan yang drastik dan pragmatik harus dilakukan agar masalah yang dialami oleh murid-murid bukan bumiputera semasa mempelajari Bahasa Melayu dapat dikurangkan. Justeru pelbagai pihak wajar mencari jalan agar murid-murid bukan bumiputera ini terus meminati mata pelajaran Bahasa Melayu dan mendalami serta mengaplikasikannya dalam kehidupan mereka. Kita tidak mahu semua perancangan yang dilakukan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia menjadi sia-sia bak kata peribahasa Melayu yang dikelek tak dapat, yang dikejar kecaciran. Pendidikan di Jepun dan Korea wajar dijadikan pedoman. Mereka sangat maju dalam semua bidang dan pada masa yang sama mereka masih mengekalkan bahasa mereka yang diwarisi daripada leluhur mereka sejak ribuan tahun yang lalu.

RUJUKAN

- Awang Sariyan. (2006). *Bahasa Sebagai Asas Keperkasaan Dan Kelestarian Akar Budaya: Hakikat dan Kerangka Strategi untuk Tamadun Melayu*. Prosiding Persidangan Antarabangsa Bahasa, Sastera dan Budaya Melayu. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Abdul Rasid Jamian & Zulkafli Abu Zarin. (2008). *Keupayaan Kemahiran Membaca dan Menulis Bahasa Melayu Murid Sekolah Rendah Kebangsaan Luar Bandar*. Kertas Kerja di Konvensyen Pendidikan Nasional 2008. Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Azizi Yahaya, Shahrin Hashim, Jamaludin Ramli, Yusof Boon & Abdul Rahim Hamdan. (2007). *Menguasai Penyelidikan dalam Pendidikan*. Batu Caves: Pts Professional Publishing Sdn Bhd.
- Abdul Rasid Jamian, Shamsudin Othman & Norzila Md. Yusof. (2011). *Keberkesanan Cerpen dalam Mempertingkatkan Prestasi Penulisan Karangan Bahasa Melayu dalam Kalangan Murid*. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Abdul Aziz Abd Rashid. (2000). *Pedagogi Bahasa Melayu Prinsip Kaedah dan Teknik*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Faziah Sulaiman. (2000). *Kepelbagaian Teknik P&P Komponen Kesusasteraan Melayu dalam Mata Pelajaran Bahasa Melayu*. Kuala Lumpur: Institusi Bahasa.
- Hasnah Abdullah. (2007). *Sikap Pelajar dan Permasalahan Terhadap Penggunaan Alat Bantu Mengajar dalam Pengajaran Kesusasteraan Melayu*. Selangor: Universiti Putra Malaysia.
- Izzah Abdul Aziz. (2000). *Inovasi Pengajaran Kesusasteraan. Kertas kerja yang dibentangkan dalam Seminar Kebangsaan Teks Komponen Kesusasteraan Melayu dalam Mata Pelajaran Bahasa Melayu*. Kuala Lumpur.
- Ishak Ramly. (2003). *Teknik Mengajar Sastera*. Pahang: PTS Publishers & Distributors Sdn Bhd.
- Isnariah Idris (2003). *Sikap dan Minat Pelajar Tingkatan Satu Terhadap Penagajaran dan Pembelajaran Komponen Sastera dalam Mata Pelajaran Bahasa Melayu*. Selangor: Universiti Putra Malaysia.
- Juriah Long (2010). *Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Melayu*. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia Bangi.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2001). *Pembelajaran Secara Konstruktivisme*. Kuala Lumpur.
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2001). *Sukatan Pelajaran Bahasa Melayu*. Kuala Lumpur.
- Kamaruzaman. (2002). *Komponen Sastera dalam Pendidikan Bahasa Melayu di Sekolah Menengah di Malaysia*. Kertas Kerja Seminar Bahasa dan Sastera di Malaysia. Bogor Indonesia.
- Kamus Dewan Bahasa dan Pustaka, edisi keempat. (2010). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2006). *Pelan Induk Pembangunan Pendidikan 2006-2010*. Kuala Lumpur: Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan.
- Mohd Majid Konting. (2009). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Edisi Ke-8. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka. Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Mohd Majid Konting. (2005). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

- Mohd Majid Konting. (2000). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Kassim Ismail. (2000). *Pendidikan kesusasteraan ke arah membina pemikiran dalam bahasa, sastera dan budaya melayu Bil 3 2000*. Selangor: Universiti Putra Malaysia.
- Naffi Mat. (2006). *Teknik Mengajar Komsas: Komponen Sastera*. Kuala Lumpur: Pts Professional Publishing Sdn Bhd.
- Nik Safiah Karim. (2002). *Sastera dalam Pengajaran Bahasa Melayu*. Kertas Kerja Seminar Antarabangsa Pengajaran Bahasa Melayu untuk Penutur Asing, 7-8 Ogos. Pulau Pinang: Dewan Bahasa dan Pustaka dengan Kerjasama Universiti Sains Malaysia.
- Rohayah Haji Mohamad Tahir. (2002). *Pelaksanaan Kemahiran Berfikir Secara Kreatif dan Kritis dalam Pengajaran Pemahaman Cerpen Komponen Sastera Sekolah Menengah*. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Subadrah Nair & Rajeswari Arumugam. (2006). *Jurnal Keberkesanan Kaedah Model Skema bagi Meningkatkan Kefahaman dan Minat Pelajar Terhadap Cerpen Bahasa Melayu*. Universiti Sains Malaysia.
- Sidek Mohd Noah. (2000). *Reka Bentuk Penyelidikan: Falsafah, Teori dan Praktis*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Siti Noor Amyah Khasbullah. (2008). *Persepsi Pelajar Tingkatan 4 Terhadap Penggunaan Teknik Animasi dalam Pengajaran Cerpen*. Master Pendidikan. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Wang Mui Lin. (2003). *Strategi Pembelajaran Bahasa Melayu di Kalangan Pelajar Cina di Sekolah Menengah*. Tesis Master Sains. Universiti Putra Malaysia: Serdang.
- Yahya Othman, Roselan Baki & Naffi Mat. (2009). *Pemeriksaan Pendidikan Bahasa Melayu dari Teori Kepraktik*. Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd.
- Zaini Bt Salleh. (2002). *Kesesuaian Penggunaan Komponen Sastera di kalangan pelajar Aliran Sains dan Sastera*. Master Sains. Serdang: Universiti Putra Malaysia.